

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118214960
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4118214960.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: K. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom R., o zaplatenie 1 487,71 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 2. decembra 2019 č. k. 10Csp/172/2018-86, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí zvyšnej časti žaloby a výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej voči žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Nitra) rozsudkom zo dňa 2.12.2019 č. k. 10Csp/172/2018-86 pri právnom posúdení podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 499, § 502 ods. 1, 3 Obch. zákonníka a § 3 ods. 1 Nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z., uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nezaplatenú istinu 1 487,71 eura s úrokom 667,93 eura, úrokom z omeškania 5 % ročne z nezaplatenej istiny 1 487,71 eura od 17.8.2018 do zaplatenia a 5 % ročne z nezaplatených úrokov 667,93 eura od 17.8.2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. (výrok I.)

2. Žalobu vo zvyšnej časti zamietol. (výrok II.)

3. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP s tým, že žalobcovi proti žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože žalobca bol v časti o zaplatenie istiny úveru úspešný v celom rozsahu. (výrok III.)

4. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, súd prvej inštancie uviedol, že z predložených listinných dôkazov v tomto spore vyplýva, že žalobca si po predchádzajúcom rozhodnutí splnil svoje povinnosti podľa § 53 ods. 9 Obč. zákonníka a upozornil žalovanú na jej omeškanie a možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť celého úveru. Žalobca preto oprávnenne poskytnutý úver žalovanej ku dňu 16.8.2018 zosplatnil, pričom následne je podaná žaloba žalobcu v časti týkajúcej sa zaplatenia nezaplatenej a nepriznanej istiny vo výške 1 487,71 eura ako aj v časti požadovaného zaplatenia úroku vo výške 667,93 eura ku dňu zosplatnenia úveru dôvodná.

5. V časti, v ktorej žalobca požadoval od žalovanej zaplatenie úroku vo výške 12,90 % ročne z nezaplatenej istiny 1 487,71 eura po zosplatnení úveru, t. j. po 17.8.2018 do zaplatenia, súd podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol. Je nesporné, že žalovaná bola podľa čl. V.C.I.VOP a aj § 502 ods. 1 veta

prvá Obč. zákonníka povinná platiť žalobcovi úroky z úveru od faktického poskytnutia úveru. Konečný moment trvania tejto povinnosti však nie je v uvedenom zákonom ustanovení upravený, tak ako je tomu podľa § 503 Obch. zákonníka v prípade dobrovoľného predčasného splatenia úveru. V konaní nebolo sporné a bolo aj preukázané, že zo strany žalobcu prišlo k zosplatneniu úveru. Pretože zmluva o úvere je synalagmatickým záväzkom, prejavom vôle žalobcu úver zosplatniť podľa § 565 Obč. zákonníka, zaniklo tým zo zákona právo žalovanej užívať peňažné prostriedky žalobcu a aj povinnosť žalovanej platiť z týchto prostriedkov úroky a vznikla povinnosť žalovanej vrátiť žalobcovi predčasne poskytnuté peňažné prostriedky a žalobcovi právo vrátenie týchto prostriedkov požadovať. Zmluvné strany sa v čl. V.J.5 VOP výslovne dohodli, že v prípade predčasného zosplatnenia úveru ich záväzkový vzťah zaniká. Žalobca v žalobe netvrdil a ani v konaní zo zmluvy a VOP nebolo preukázané, že sa zmluvné strany pre tento prípad dohodli na tom, že by žalovaná mala platiť žalobcovi úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov aj po zosplatnení. Vzhľadom k tomu, že nárok žalobcu v tomto smere zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva a ani sa tak zmluvné strany nedohodli, súd vyhodnotil podanú žalobu v tejto časti za nedôvodnú.

6. K rozhodnutiam odvolacích súdov, ktoré v rámci podanej žaloby uviedol žalobca, súd poznamenal, že nejde o ustálenú rozhodovaciu prax, pretože súdna prax v tejto otázke nie je vôbec jednotná a rovnako existuje množstvo protichodných rozhodnutí. Pokiaľ ide o uvedené rozhodnutie NS SR, tak súd poukazuje na rozhodnutie NS SR z 1.7.2000 sp. zn. 4Obdo/143/1998, v ktorom tento súd uviedol, že zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov patria veriteľovi iba do splatnosti dlhu a od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania podľa § 369 Obch. zákonníka. Takisto aj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30.5.2012 č. k. 1Co/30/2012-145 odkazuje na citované rozhodnutie NS SR, ktoré nepovažoval za svojvoľné ani ÚS SR, vid' jeho uznesenie zo dňa 18.9.2012 v konaní sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14. Je pravdou, že NS SR sa v uznesení zo dňa 30.7.2019 v konaní sp. zn. 6Cdo/113/2018 odklonil od uvedenej súdnej praxe, avšak tejto problematike sa venoval iba okrajovo, bez predloženia veci veľkému senátu.

7. Proti tomuto rozsudku v jeho zamietajúcej časti výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania podal včas odvolanie žalobca. Navrhol odvolaciemu súdu, aby podľa § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplateného súdneho poplatku. Žalobca poukázal na odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ a f/ CSP. Napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam.

8. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na zmluvný úrok, tak nárok v tomto smere trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, t. j. aj po predčasnom zosplatnení. Tu poukázal na čl. V. VOP a bod 3. VOP, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy, s ktorou sa žalovaný oboznámil a vyslovil súhlas svojím podpisom. Poukázal na obsah ustanovení § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obch. zákonníka. Úrok je vlastne cena za používanie peňažných prostriedkov. Povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. Pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ jednak nárok na úrok z úveru a jednak nárok na úrok z omeškania.

9. Spotrebiteľ je povinný uhradiť úrok za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Ak spotrebiteľ uplatní právo podľa ods. 1, je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny. Ak zák. č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa splatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení aj veriteľ. Výklad prezentovaný súdom v napadnutom rozhodnutí by znamenal, že porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľa, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok a zvýhodňuje dlžníka vo forme zníženia úroku na úroveň zákonného úroku z omeškania. Reštriktívne ustanovenie vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení neobsahuje žiadny právny predpis. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak urobil.

10. Záverom podaného odvolania žalobca poukázal na judikatúru platnú v oblasti tejto problematiky (rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.7.2019, rozhodnutie NS SR publikované v odbornom časopise Zo súdnej praxe pod č. 55/1996, rozhodnutie KS v Bratislave sp. zn. 3Co/108/2017 z 29.5.2018, rozhodnutie KS v Žiline sp. zn. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.1.2017, rozhodnutie KS v Banskej

Bystrici zo dňa 29.11.2017 sp. zn. 43Co/23/2017, rozhodnutie KS v Košiciach sp. zn. 3Co/346/2017 zo dňa 28.9.2018 a rozhodnutie KS v Nitre sp. zn. 12Co/116/2017 zo dňa 19.6.2018). Na margo rozhodnutia ÚS SR IV. ÚS 476/2012 uviedol, že v danom prípade sa ÚS nielenže nevyjadril k meritu dovolania a ani tak urobiť nemohol. Pokiaľ ide o rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/143/98, tak predmetné rozhodnutie sa netýka samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov, ale sa prioritne zaoberá otázkou nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov a nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania splatením úroku z omeškania.

11. Žalovaná sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

12. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou a v zákonnej lehote pre podanie odvolania, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k tomu právnenému záveru, že podané odvolanie žalobcu je nedôvodné, a preto rozhodol o ňom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. V danom prípade súd prvej inštancie v súvislosti s rozhodovaním o uplatnenom nároku žalobcu voči žalovanej týkajúceho sa zaplata sumy 1 487,71 eura s príslušenstvom, v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý pri dodržaní myšlienkového postupu hodnotenia dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP, t. j. jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti aj následne správne posúdil podľa ním odcitovaných ustanovení všeobecných predpisov (Občiansky a Obchodný zákonník).

Vzhľadom k uvedenému, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej - zamietajúcej časti výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku (ohľadne zamietnutia zvyšku žaloby a náhrady trov konania), s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

15. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti odvolací súd poznamenáva, že zmluvný úrok je plnenie, ktoré má akcesorickú povahu a je spojený s istinou úveru, od ktorej závisí aj samotný zmluvný úrok. Zmluvný úrok je potrebné vnímať ako odmenu veriteľa za poskytnutie peňažných prostriedkov dlžníkovi. Ak potom veriteľ poskytne dlžníkovi úver, má následne nárok na vrátenie poskytnutej sumy úveru (istiny), ako aj právo na zmluvné úroky, ak sa tak s dlžníkom navzájom dohodli, a to v dohodnutej výške. Úrok z omeškania je však odlišným právnym inštitútom oproti úroku z úveru, pričom je definovaný v ust. § 517 ods. 1 Obč. zákonníka, podľa ktorého: „Ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania“. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania určuje vykonávací predpis.

16. Splatením úveru sa rozumie vrátenie úveru veriteľovi spolu aj s úrokmi z úveru, ak boli dohodnuté medzi veriteľom a dlžníkom. Úroky z úveru je potrebné chápať ako odplatu pre veriteľa za poskytnutý úver. Zosplatnením úveru je potrebné rozumieť určenie splatnosti celého dlhu, ktorého plnenie bolo dohodnuté v splátkach. Pri zosplatnení úveru dohodnutými úrokmi z úveru teda dochádza k zrušeniu povinnosti dlžníka splácať dlh v splátkach, v ktorých boli zakomponované úroky z úveru a veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie istiny úveru, vrátane úrokov z úveru, ktoré boli kapitalizované ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ má tak nárok (právo) získať hneď požičanú peňažnú sumu späť a dlžník, v danom prípade spotrebiteľ, už nemá žiaden právny titul k tomu, aby mal naďalej veriteľom poskytnuté finančné prostriedky a veriteľ už nemá právo, aby si voči dlžníkovi uplatňoval nárok na úroky z úveru, ktoré by mu patrili, keby ich naďalej mal u seba dlžník, v danom prípade spotrebiteľ.

17. Je nesporné, že právnym základom posudzovaného záväzkového právneho vzťahu popri odcitovaných ustanoveniach Občianskeho a Obchodného zákonníka bol aj zák. č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch účinných ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, t. j. 17.3.2014. O predčasnej splatnosti úveru žalobca rozhodol jednostranným oznámením ku dňu 16.8.2018.

18. Jednostranným zosplatnením úveru zo strany dodávateľa (veriteľa) vzniká spotrebiteľovi (dlžníkovi) povinnosť vrátiť celú sumu poskytnutého úveru, navýšenú ku dňu zosplatnenia a ak sa potom (po zosplatnení) spotrebiteľ omešká s plnením, má dodávateľ (veriteľ) nárok iba na úroky z omeškania v sume uvedenej v zosplatnení. V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme poskytnutého úveru ide o synalagmatický právny vzťah, účinný prejavom vôle veriteľa podľa ust. § 565 Obč. zákonníka, zaniká právo dlžníka užívať veriteľove peniaze a tým zaniká tomu korešpondujúca povinnosť dlžníka užívať veriteľove peniaze a tým súčasne zaniká tomu korešpondujúca povinnosť dlžníka platiť z poskytnutej istiny riadne úroky. Naopak, po účinnom vyhlásení predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 Obč. zákonníka, nastupujú sankčné mechanizmy, ktorými sú ex lege úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Obč. zákonníka, z nevrátenej a zosplatnenej istiny a nárok na náhradu škody podľa § 519 Obč. zákonníka, ktorú však možno požadovať, len pokiaľ takáto škoda nie je krytá úrokmi alebo poplatkom z omeškania.

19. Odvolací súd záverom poznamenáva, že prvoinštančný súd v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku okrem iného poukázal správne na nejednotnosť rozhodovacej činnosti odvolacích súdov ohľadne tejto problematiky (dvojkoľajnosť), pričom do prvej skupiny je možné zaradiť rozhodnutia odvolacích súdov v rámci SR, na ktoré v podanom návrhu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 17.12.2018 ako aj vo svojom odvolaní zo dňa 30.12.2019 poukázal žalobca, pričom u všetkých týchto rozhodnutí je možné prijať ten záver, že povoľujú kumuláciu riadnych úrokov a úrokov z omeškania. Do druhej skupiny rozhodnutí krajských súdov v rámci SR ohľadne tejto problematiky patria napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.3.2018 sp. zn. 24Co/99/2017, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.3.2018 sp. zn. 6Co/56/2018, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12.4.2018 sp. zn. 12Co/16/2018, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25.10.2018 sp. zn. 19Co/70/2018, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.6.2019 sp. zn. 5Co/337/2018 a rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 24.10.2018 sp. zn. 5Co/304/2017, pričom u všetkých týchto príkladom uvedených rozhodnutí je možné zasa prijať opačný záver, t. j. že nepovoľujú kumuláciu riadnych úrokov z omeškania. Takisto aj rozhodovacia činnosť odvolacieho senátu 5Co na Krajskom súde v Nitre týkajúca sa tejto problematiky vychádza zo záveru nemožnosti kumulácie riadnych úrokov a úrokov z omeškania (napr. rozhodnutie zo dňa 31.1.2018 sp. zn. 5Co/25/2017 alebo rozhodnutie zo dňa 24.10.2018 sp. zn. 5Co/304/2017).

20. V kontexte uvedených dôvodov odvolací súd vyhodnotil podané odvolanie žalobcu v napadnutých častiach výrokov za nedôvodné a rozhodol o ňom tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej v tomto konaní voči žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože žalovanej preukázateľne žiadne odvolacie trovy nevznikli.

22. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).